

Stephen
Clarke

**Celkem jde
o Merde**

Tuto sezónu
Angličan z Paříže
objevuje Ameriku

PLUS

pro dospělé čtenáře

Stephen Clarke

Celkem jde

o Merde

ALBATROS

Přeložil Richard Podaný

Stephen Clarke, Merde Happens
Copyright © Stephen Clarke, 2007
Translation © Richard Podaný, 2009
Illustrations © Jakub Požár, 2009

www.albatros.cz

ISBN 978-80-00-02267-3

„Pokud si mé melodie našly místo v lidských srdcích, vím, že jsem nežil nadarmo.“

Robert Stolz, rakouský skladatel

1968, to byl všech roků rok ;)

„Slýchávám, že v Americe je víc pomatenců než kdekoli jinde na světě.“

Alexis de Tocqueville: De la Démocratie en Amérique, 1840

Poděkování

Rád bych všem Američanům, které jsem potkal během svých početných návštěv ve Státech za poslední rok a půl, poděkoval za to, že jsou tak američtí.

Také bych chtěl vyslovit obzvláště veliké díky půjčovně aut, kde mě nechali odjet v jejich cenném vozidle, ačkoli jsem jim řekl: „Ještě nikdy jsem neřídil auto s automatickou převodovkou. Jak to funguje?“

Nicméně bych chtěl Američany také požádat, aby trošinku stáhli klimatizaci. New York totiž vydává zvuky, jako kdyby se chystal ke startu, a Las Vegas je v podstatě gigantický vibrátor.

A konečně ahojky všem tamním pelikánům. Ne, lifting nepotřebujete: bez trojitě brady není pelikán pelikánem.

Stephen Clarke, Paříž, květen 2007

Aperitiv

Taxikář, který mě toho únorového rána vyzvedl na JFK, byl mladý Sikh. Jen co se vrhl do provozu, začal mluvit přes rameno paňdžábštinou nebo jiným asijským jazykem.

Zrovna jsem se mu chystal vysvětlit, že ovládám jenom angličtinu, plus francouzštinu pro začátečníky, když tu mi došlo, že vůbec nemluví ke mně. Vykládal něco do telefonu – a vydrželo mu to po celou cestu. Napadlo mě, že možná melouchaří, že dělá pro nějaké call centrum, maximalizuje využití času stráveného za volantem a přijímá nějaké reklamace na počítače.

Ale neurazil jsem se. Nepotřeboval jsem konverzaci o počasí, natož o tom, proč jsem přijel do Ameriky. Úplně mi stačilo, že se můžu zavrtat do sedadla a vychutnávat si rozechvění z toho, že jsem v New Yorku.

Dokonce i dopravní zácpa tu je exotická – komanda žlutých taxíků se přetlačují o výhodnější pozice s černými limuzínami lincolny a s nákladáky s chromovaným předkem a všechno to do mrazivého zimního vzduchu vydechuje bílé obláčky zplodin. A nikdo si tu zábavu nenechá kazit rigóly na silnici, od kterých vám křupne v páteři. Asi tak po hodině popojíždění dálnice najednou vystoupala nad běžnou výšku ulic – a už to tu bylo, nejslavnější městské panorama

na světě, stříbrný obrys na pozadí mlhavě namodralého nebe. Přes pavučinu konstrukce visutého mostu jsem rozeznal hranatou věž Empire State Building a raketový kužel Chrysler Building.

Chytil jsem se za kraj sedačky.

Když jsme přešli po mostě na druhou stranu, panorama města se nalevo od auta tyčilo ještě výš, ale pak začalo ustupovat dozadu.

A brzy celý Manhattan zmizel někde za námi.

Tak moment, moment, pomyslel jsem si, takhle to přece nejde, nebo jde?

Paříž a Londýn

Mám sen... fakt mám?

1

Semínka pohromy se povedlo zasít už loni na podzim, když jsem otevřel v Paříži, kousíček od Champs-Élysées, anglickou čajovnu. Téměř ihned mě navštívil jazykový inspektor z ministerstva kultury a varoval mě, že pokud nepřeložím jídelníček do francouzštiny, mohu očekávat ty „nejpřísnější postihy“.

Dobře ho na tu práci vybrali, byl to mocí opilý byrokrat a odmítal uvěřit, že i ten jazykově nejznevýhodněnější Pařížan porozumí výrazu „sausage“, pokud bude cedulka s ním opřená na podnosu o hromádku dlouhých masových trubiček.

Kromě toho tvrdil, že moje zákazníky bude traumatizovat představa, že si v mém salátu vylomí zuby na nábytku – protože u salátu se sýrem si spletou anglické *cheese* s francouzským *chaise*, tedy židle. Židlový salát? Jaký jedovatý galský tabák ten chlap asi kouří?

Zachoval jsem klid a poukázal jsem na skutečnost, že do francouzštiny už hladce přešla spousta anglických slov pro jídla a nápoje, třeba sendvič, brandy, toust a tak, ale on na to zareagoval jen pohrdavým „pff“.

Vycítil jsem, že je na ústupu, a tak jsem zaútočil argumentem, že anglické názvy budou přispívat ke vzdělávání mých zákazníků.

„Ha! Vy si myslíte, že všechny Francouze je třeba přinutit, aby se učili anglicky?“ zahlaholil, naštvane se odporoučel a nechal mě, abych řešil závažnější problémy, třeba jak řídit čajovnu. Aspoň jsem si to myslel.

Ale kdepak, pomsta přišla asi za tři měsíce. Byla to nefalšovaná ukázka byrokratického sadismu – oznámení, že ke druhé inspekci čajovny došlo inkognito, čímž jsem byl usvědčen z toho, že dál provozuji podnik s nepřeloženým jídelníčkem, a tím pádem se odsuzuji k uhrazení pokuty, nechutně vysoké částky v eurech.

„*Kolik* jim vlastně máme zaplatit?“ zeptal jsem se.

Byl jsem v čajovně s Benoîtem, synem prohnaného pařížského podnikatele Jeana-Marieho Martina, kterému jsem prodal padesátiprocentní podíl ve firmě. Jean-Marie půl podniku zakoupil v zoufalé naději, že tím Benoîta přiměje, aby přestal být věčným studentem, zvedl zadek a vyrazil do skutečného světa. Byl to rafinovaný tah – já nechám Benoîta, aby čajovně šéfoval, a on tu brzy vykvete z uleviváckého synka bohaté rodiny v obratného byznysmana, co hrabe eura hráběmi. A taky že čajovnu báječně rozjel. Anebo aspoň si to myslel, než přišla ta pokuta.

Benoît mi částku přečetl znovu a já jsem se svezl dopředu a chladil jsem si rozpálené čelo na skle pultu, hned nad poloprázdným podnosem toho, co měly být ty nejdražší párečky, jaké kdy kdo natlačil do strívek.

„Ten nejnaléhavější problém můžu vyřešit,“ oznámil mi Benoît francouzsky. „Přeložím cedulky, nechám předělat venku tabuli, objednáme nové jídelníčky na donášku. Inspektor přijde zase zítra.“

„Jenže já tolik peněz nemám,“ kvílel jsem. Byla to vypečená suma – dost na let kolem světa v byznys třídě, anebo na nákup středně drahého sportáku. Jímalo mě tragické pomyšlení, že z toho nejspíš zaplatí výrobu nějaké ministerské brožury o tom, kterak správně pronásledovat anglicky mluvící cizáky.

Benoît soucitně sykal. Měl dost rozumu, aby nedal najevo úlevu nad tím, že pokutu nám napálili za něco, co se stalo ještě před tím, než ho ke mně do čajovny přivedl otec. Právně vzato je třeba ty peníze vzít z mojí prázdné kapsy. „Mohl bys...“ začal, ale já ho okamžitě přerušil.

„Prodat podíl Jeanu-Mariemu? Ani náhodou.“ Věděl jsem, že Benoît by si rád otevřel další pobočku, a neměl jsem ani v nejmenším chuť vycouvat z firmy zrovna v době, kdy má značka začít expandovat. Pokud se tedy expanze do Latinské čtvrti počítá jako expanze. „Ne, já ty peníze seženu,“ pověděl jsem mu.

„Musíš to zaplatit do šesti týdnů, jinak to ještě zvýší.“

„Cože?“ Narovnal jsem se a podíval jsem se Benoîtovi do očí. Kdyby to byl jeho otec, anebo jeho sestra Elodie, aspoň zčásti by měli radost z toho, jak se kroutím bolestí, ale Benoît se tvářil jen upřímně a soucítěně.

„Francouzský právní systém je nemilosrdný,“ prohlásil. „Sekat hlavy gilotinou už přestali, ale nikdy neodolají, když je možnost odseknout podnikateli aspoň...“

„Díky, Benoîte, dokážu si to představit.“

Nechal jsem ho, ať místo „sausage“ píše „saucisse“ a místo „salad“ zase „salade“, a šel jsem zachraňovat svůj podnikatelský chlebiček... vlastně i ten bych teď měl přejmenovat – na *pain d'entreprise*.

2

Byl jsem v šoku. A ne jen kvůli těm finančním potížím. Taky proto, že jsem zrovna uslyšel ta nejstrašnější slova, jaká moje mateřština nabízí.

Ne, nemyslím tím „Možná to bude maličko bolet“, ani „Miláčku, musím ti něco říct,“ dokonce ani „Věděl jste o tom, že vaši kreditní kartu někdo používá najednou v Moskvě, Šanghaji a Bogotě?“

Ta věta byla mnohem, mnohem děsivější. Zněla takhle: „Co chceš udělat se svým životem?“

Když se na tohle někdo zeptá, obvykle předstírám, že mě náhle postihla hluchota, případně běhavka. Když to ale řekne vaše přítelkyně, nemůžete dělat, že neslyšíte. Musíte přestat poslouchat ohromující, dramatické završení televizního kriminálního miniseriálu, který jste vypouleně sledovali celé týdny, a na tu otázku odpovědět.

„Co to?“ Přinutil jsem se odtrhnout oči od televize a podívat se na Alexinu (rád přiznávám, že překrásnou) tvář.

„Jaké máš sny, Paule?“ Položila mi hlavu na rameno a vypnula na

televizoru zvuk, abych neslyšel detektivovo vysvětlení, čím že to vrah poslední tři epizody balamutil celý výkvět Scotland Yardu. Bylo mi jasné, že mě čekají pěkné věci. Asi jako humr ví, že teď bude veselo, i když zatím jen ucítil, jak z hrnce stoupá první obláček páry.

Od chvíle, kdy mi Benoît pověděl o té pokutě, uběhlo jen osm hodin. Byli jsme s Alexou zachumlaní pod nadýchanou peřinou v jejím obrovském bytě kousek od náměstí Bastily.

V jednom rohu tohotohle paláce s podlahou z borového dřeva bylo mezipatro s ložnicí. Zalezli jsme tu byli proto, že zapnout dole podlahové vytápění stálo asi tak průměrnou měsíční mzdu denně, a já byl ke všem ostatním starostem ještě dočasně švorc. Alexa právě tak, protože neměla jiný příjem než z prodeje svých fotek. Nedávno měla výstavy v pařížském Pompidouově centru a v londýnské galerii Saatchi, které jí vynesly spoustu chvály, ale peněz pramálo.

Byt patřil jejímu tátovi, který se odstěhoval ke svému novému *amour* do Kodaně. Já se k Alexe přistěhoval hned po Vánocích a dneska poprvé jsme se z postele dívali na televizi. Nebral jsem to jako důkaz toho, že nás to míň baví, anebo snad že bychom kromě nahoty toho druhého potřebovali i jinou zábavu. Prostě jsem se jenom chtěl podívat na poslední díl té minisérie.

Jenomže Alexa je francouzská intelektuálka – a správný francouzský bohém se na televizní minisérie dívá asi tak jako krokodýl na sójové karbanátky: není to dost masité sousto, aby se do toho zakousli. Právě proto neviděla zhora nic špatného na tom, že ke mně začne mluvit přes závěr dílu.

„Sny? Těžká otázka,“ odpověděl jsem. „To bych si musel promyslet.“

„Ale určitě přece máš nějakou ctizádost. Proto jsi založil tu čajovnu, ne?“ Angličtinu si už osvojila tak dobře, že skoro nebyl poznat francouzský přízvuk.

„Ano, přesně tak,“ odsouhlasil jsem to a tetelil jsem se radostí, že z toho vyklouznu tak lacině. Prst jsem nenápadně sunul k tlačítku, že zase zapnu zvuk; detektiv otevíral pusku jako kapr a už dospěl k odhalení, nad kterým všechny ostatní postavy ohromeně vyvalily oči. Alexa mlčela jen pět vteřin – a já si to už vyložil jako nevyřčený souhlas, abych zase pustil zvuk.

„Jenže půlku firmy jsi prodal, takže musíš mít i jiné sny.“

Sakra. Budu si to muset koupit na dévéděčku, jestli chci vědět, kdo je vrah. Vypnul jsem televizor a přitulil jsem se.

„No jéje, já mám úžasné sny,“ prohlásil jsem. „Třeba včera v noci se mi zdálo, že ležíš nahá ve vaně, já si tam vlezl k tobě a pak...“

„Ne, Paule, nedělej si z toho legraci, prosím. Myslím to vážně. Co chceš udělat se svým životem?“ Všepronikající pohled modrých očí se mi dostal až do mozku jako vrtačka. „Já mám sen, že natočím film o francouzském životním stylu,“ pokračovala, „a že udělám kariéru ve fotografii. Po čem ale toužíš ty, myslím kromě toho, že se dozvíš, kdo je vrah?“ Kteroužto touhu právě vlastnoručně zavraždila. „Je to nádhera, být s tebou v Paříži, Paule, ale vlastně se teď tak trošku...“ Nedořekla.

„Trošku co?“

„Nudím.“

„Nudíš?“ Když jste v posteli s nahou dívkou a ona řekne, že se nudí, jisté části těla to prostě vezmou jako povel, aby povadly.

„Ano. To není žádná náhoda, že tě ten malér s pokutou postihnul zrovna teď. Změknul jsi.“

„Změknul?“

„Ano, *tu te laisses aller*, necháš se jenom vláčet událostmi. Už asi měsíc nic nedělalš. Do čajovny skoro nechodíš.“

„Benoît mě tam nepotřebuje.“

„Většinou se jenom díváš na dévéděčka, brouzdáš po pitomých webových stránkách, anebo vasedáváš po kavárnách.“

„Anebo se k tobě tulím v posteli.“ Mně to připadalo jako ideální životní náplň.

„Jenže to nestačí. Máš energii a představivost. Nemůžeš takhle marnit život. Musíš být kreativnější. Mám strach, abys teď kvůli tomu dluhu neprodal i druhou půlku čajovny, protože pak bys toho měl na práci ještě míň než nic.“

Pochopil jsem, o co jí jde. Přepnula se do modu jeskynní ženy. Musím vylézt z jeskyně a umlátit mamuta, abych dokázal, že jsem skutečný muž. Tohle občas dělávají i ty nejemancipovanější ženy. Pořád vyžadují, aby muž prozkoumával i ženskou stránku své osobnosti, ale sem tam nutně potřebují nechat se na bradičkách poškrábat dvoudenním strništěm.

Kromě toho jsem moc dobře věděl, že má Alexa pravdu.

Vysedávat po pařížských kavárnách mě pořád ohromně bavilo: lidi, co předstírají, že si čtou knihy, ale po očku koukají druhým do kafe, páry zabrané do debaty tak naléhavé, jako by se chystaly změnit svět, pubertální děcka, co si ve snaze zařadit se do světa dospělých připalují jedno žváro o druhé. Nikdy nekončící divadlo.

Jenže poslední dobou jsem nad čtvrtým espresem po ránu cítil jistý neklid. Někdy jsem se přistihl, jak bubnuju prsty do mramorové stolní desky, jako kdybych na někoho nebo na něco čekal. A tu popudlivost jsem rozhodně nemohl celou připsat na vrub otravě kofeinem. Byla to spíš nějaká nespokojenost, usazená v takových hloubkách duše, kam nepronikne dokonce ani káva, šampaňské a láska řádné ženy (myšleno jak cit, tak tělesná láska). Prostě ve mně bylo něco, co kamsi vyhlíželo. Že by za tím snem?

„Ne, ten podíl na čajovně neprodám,“ oznámil jsem Alexe nejdrsnějším jeskynním hlasem. „Ty peníze seženu. A myslím, že už vím, jak na to.“

„Ano?“ Nadzvedla jedno obočí.

„Ano. Je to pár dnů, co jsem dostal takový e-mail s nabídkou práce. Tehdy jsem nad tím mávnul rukou, protože mi to přišlo až moc praš-těné, ale teď...“

„O co jde?“

„*Thelmu a Louise* jsi viděla, ne?“

„Ano.“

„A co *Bezstarostnou jízdu*?“

„Jasně.“ Alexe obočí nadsakovalo jako splávek. Už se nenudila.

„A co *Zlatíčko*?“

„Původní film, anebo remake?“

„Záleží na tom?“

„Mně ano.“ Pro mladou Pařížanku jsou remaky filmů ze šedesátých let stejně hrůzné rouhačství jako kalifornské šampaňské.

„Dobře, tak původní film.“

„Viděla.“

„No a tahle nabídka by vlastně všechny ty filmy spojila.“

„Jako že bys musel jet přes celou Ameriku, mluvit jako cockney a policie by tě honila, protože bys měl v autě dvě nebezpečné ženské?“

„Jen jednu Francouzku, doufám,“ opravil jsem ji. „To by až tak nebezpečné nebylo, že ne?“

Alexa se usmála a políbila mě na rameno. Mamuta jsem sice domů nepřivlekl, ale aspoň jsem naznačil, že vím, kde se pasou.

Dva dny nato jsem byl v Londýně, na sobě nejlepší kvádru a na papíru formátu A4 jsem měl vytištěný celý svůj život.

Budova, před kterou mě zrovna vyvrhl taxík, byla celá z modře tónovaného skla, když nepočítám mramorové schodiště vedoucí ke hlavnímu vchodu. Nad schodištěm v jakémsi obrovitém žulovém sarkofágu bujně rostl celý ekosystém exoticky působícího křoví. Napadlo mě, jestli sem nedovezli egyptskou mumii a nezalávali, dokud nevyklíčila. I když jsem nechápal, proč tu nevidím růže a jabloně, protože v tomhle baráku měli v zásadě propagovat britskost. Bylo to zbrusu nové ústředí organizace s názvem (nekecám) Turistické zdroje: Británie. A právě její zaměstnanci mi skrzevá personální agenturu poslali tu nabídku práce.

Po zběžném výslechu, který si vzali na starost dva unudění členové ochranky, jsem výtahem vyjel do šestého patra a posadil jsem se na chodbě s kobercem v barvě lehounce opečeného toustíku. Stěny byly oranžové jako pečené fazole. K dokreslení dojmu anglické snídaně už zbývalo jen to, aby někoho napadlo vytvořit stínidlo stropního světla ve tvaru volského oka.

A nikde ani hlásku, nikde živáčka.

Ovšem jen do té doby, než se znovu otevřely dveře výtahu a chodbu zaplavil ženský hlas, který by mohli nahrát a rovnou použít jako hudbu k dokumentárnímu filmu „Nervové zhroucení“.

„Ne, kurva, s tím blbým čoklem to ke kadeřníkovi nestihnu,“ kvílel hlas. „Do šesti teda rozhodně ne.“

Z výtahu se vypotácela vyčouhlá, kudrnatá ženština kolem třicítky. Její oblečení vypadalo, jako by si ho v záchvatu barvosleposti vybrala z charitativního kontejneru. Pytlovitý svetr v barvách duhy, kostkovaná minisukně, svisle pruhované punčocháče, na nohou prastaré semišové sněhule. V jedné ruce držela štůsek kancelářských složek, které vypadaly, jako když je jenom dneska upustila už desetkrát.

„Ne, ty si polib prdel, Georgi, jako obyčejně. Hm?“ Uviděla mě a zavěsila.

„Ahoj,“ pozdravila a napřáhla ruku s mobilem. „Pardon, jste tu brzo, pojdte dál, kde mám do hajzlu ty zasraný klíče, podržte mi tohle, kurva drát.“

Vrazila mi složky a než prohrábla semišovou kabelku, stihla mě ob-

šťastnit dalším záchvatem Tourettova syndromu. A po celou dobu si mě prohlížela takovým tím přímým, vlezlým pohledem, jakým si chlapi prohlížejí barovou tanečnici u tyče. Ne že bych v takovém baru někdy byl. Nebyl, teda aspoň na kontinentě ne.

„Nechtěli mi dovolit venku zaparkovat, kretění. No ale kdo má mít parkovačku hned první den v práci, no ne, aha, tady jsou, ale jak se ty pojebaný dveře vlastně... aha, už to je, paráda, posadte se, kafe, aha, ono tu stejně asi žádný nebude, tak se na to vyserem a hned začnem, ne?“

Servalala lepicí pásku z veliké kartonové krabice, která ležela pod oknem s tónovaným sklem.

„Hele, tak zkusíme první tohle, co?“ Vytáhla z krabice něco, co vypadalo jako německý ovčák bez nohou, a hodila mi to. Když jsem to chytil, došlo mi, že to je beranice, vysoká čepice z medvědí kůže, jaké nosí Královská garda. Co to má být, snad nějaký kulturní test? Soutěž *Poznejte typicky britský předmět?* Ještě po mně budou chtít, abych poznal zmrazenou tyčinku Mars a zahřívací příkrývku čajníku z výbavy Charlese a Camilly.

„Tak co je?“ povídá ta osoba. „Vstaňte a nasadte si to.“

Chlupatice mi sjela až přes oči a lechtala mě na uších. Skrz medvědí ofinu jsem matně zahlédl, jak si mě ta ženská vyfotila a pak se znovu vydala k Pandořině skřínce.

„Aha, hele, a co tohle?“

Tentokrát jsem si musel na krk navléct škrábavý krajkový límeček a culit se a strpět, aby si mě nafotila v čepici, co nosí Beefeateri.

„Trochu moc mladej, ale sere pes,“ řekla. „Jojojo, už vím, co s váma... ale kurva.“

Stoupla si na všechny čtyři a pak zmizela v krabici až po pás. Přes rameno jí ven vyletěla umělohmotná korunka, po ní něco jako šaškovský poklopec s rolničkami. Aspoň tohohle ponížení budu ušetřen.

„No tak se nedá nic dělat.“ Narovнала se a začala se svlékat. „Sundejte kalhoty,“ vyzvala mě.

No panečku, tyhle přijímací pohovory se od doby, co jsem posledně byl bez práce, dost změnil, napadlo mě. To po mně budou chtít, abych reprezentoval Anglii v píchání?

„Nestydíte se, že ne? No tak, v naší branži se na trochu nahoty nedbá. A vsadím se, že ani vy nevidíte ženskou v punčocháčích prvně.“

To měla pravdu – a byl to stejně nepříjemný zážitek jako vždycky. Je mi líto, dámy, ale je proti přírodě, aby se ženské spodní prádlo, i kdyby to byla třeba tanga, narvalo pod barevný nylon, a přesto zůstalo sexy.

„Nedodali nám kilt, ale moje sukně by pro zkušební fotky stačit mohla. Sorry, bude to zkrátka horalskej vzor typickej pro klan Marksů a Spencerů.“ Hlasitě zachrochtala, jako kdyby si prošťuchovala horní cesty dýchací. Rozhodl jsem se, že to budu považovat za její smích.

Naštěstí nešlo o sex, jen o to, jak vyfotit moje kolínka pod skotskou kostkou. Stáhl jsem si gatě a navlíkl jsem si sukni. Naštěstí... anebo naneštěstí byla na přezku, takže jsem si ji bez potíží upravil na svůj rozměr... tedy přinejmenším na šířku.

A teprve ve chvíli, kdy jsem tam stál a pixely foťáku propůjčovaly mým kolenům nesmrtelnost, a když jsem poslouchal tu cáclou káču, jak vykládá, že „až se bude fotit naostro pro brožuru, bude k tomu opravdovej kilt“, teprve pak mi došlo, že celou tu maškarádu jsem si mohl ušetřit. Já jsem nepřišel kvůli focení brožury. Omyl v osobě. Ona v té mojí – a já naprosto jistě v té její. Měl jsem jít za chlapíkem jménem Tyler. Myslel jsem si, že to je jeho asistentka. Ne, řeknu pravdu, nemyslel jsem vůbec, jenom jsem si nechal poroučet a udělal jsem ze sebe vola.

„Ehm...“ pokusil jsem se ji přerušit, ale ona se už vracela ke krabici a pořád mlela pantem.

„Máte s sebou referenční složku? Fotil jste poslední dobou nějakou velkou kampaň? Ale do háje.“

Zazvonil jí telefon. Podívala se, kdo volá, pak to zmáčkla a na mě vystrihla úšklebek, jako že „pardon, ale tohle vzít musím“.

„Cože? V tom? Už zas? To mě poser. Momentíček.“ Položila na mluvítko dlaň. „Promiňte, to je sestra. Nemohl byste na chvíličku počkat venku?“ Popadla mě za loket a vedla mě ke dveřím. „S kým to máš?“ ptala se do telefonu. „Do prdele, tak s tou vasektomií teda kecal, jo? Ten hajzl!“

A tak jsem se ocitl na chodbě v minisukni a modlil jsem se, ať nikdo nepřijde a nevidí mě.

„Vy jste pan West, mám pravdu?“

Měl jsem sto chutí se zapřít.

Přes zlaté obroučky dioptrických brýlí na ně mžoural tělnatý pán v šedém obleku. Bylo mu nejmíň padesát, ale měl hustou a dlouhou hřívu šedých vlasů. Cenil na mě zuby, ale úsměv to nebyl, jen si je oblizoval a snažil se z nich vydolovat zbytky po snídani.

„Jack Tyler,“ představil se a napřáhl ruku. Zjevně neuznal za zdvořilé všimnout si mých holých nohou. Státní zaměstnanec ze staré školy.

„Paul West,“ přiznal jsem se. „A co se týče té su–“

„Račte dál.“ Ukázal mi na kancelář hned vedle té šílené striptérky. Tylerova kancelář byla úplně stejná jako ta sousední, až na to, že police byly zpola zaplněné pořadači a knihami velikými jak konferenční stoly. Kromě toho stál na psacím stole počítač. Vypadalo to, že tenhle chlapík chodí do práce nejmíň o jeden celý den déle než jeho sousedka.

Posadili jsme se proti sobě ke stolu.

„Měl bych to asi vysvětlit,“ začal jsem.

„Vy jste Skot?“ skočil mi zase do řeči. Hlas měl uhlazený a nobl.

„Nejsem.“

„Ale transvestita nejste, že ne? Ne že bychom proti nim něco měli. Britská vláda provozuje zaměstnaneckou politiku rovných příležitostí.“ Řekl to, jako kdyby předčítal z manuálu.

„Ale ne, ne, to jenom vaše kolegyně odvedle mi sebrala kalhoty.“

„Aha.“ Zadíval se na mě s pochopením, asi jako psychiatr, kterému se pacient právě svěřil, že je vlastně obří rajče.

„Samozřejmě si je neoblékla. Nevyměnili jsme si šaty.“

„Ne?“

„Ne. Chtěla po mně, abych si je sundal kvůli nějakému focení.“

„Skutečně?“ Zadíval se do zdi, jako kdyby skrz ni mohl pozorovat všechny ty zábavné nechutnosti, co se tam odehrávají.

„Já teda jako chci říct, že potřebovala někoho, aby jí pózoval v kiltu... že prý na nějakou brožuru pro turisty... a model se neukázal, a já stál na chodbě, tak řekla, ať jdu k ní.“

„Aha.“ Vypadalo to, že mu to konečně docvaklo. „Takže ruce nahoru a kalhoty dolů?“

„Co to?“

„Nic, já jen že takhle to říkali loupežníci.“

„Aha, dobrý vtip.“ Zdvorile jsem se zasmál. „Pak musela telefonovat a chtěla, ať počkám venku. Až domluví, zase si tam pro ty kalhoty zajdu.“

„Ano, ano, to je naprosto typické,“ dál si olizoval zuby. „Panuje tu úplný chaos. Nové sídlo, nové jméno a pro srandu králíkům, aspoň podle mě.“

„Nové jméno?“ zeptal jsem se.

„Ovšem, Turistické zdroje: Británie je totéž, co starý dobrý Úřad pro turismus, jenže nějaký trouba ve vládě si usmyslel, že půjdeme s dobou a že tohle zní moc *starosvětsky*, nebo co. Ale co naplat.“ Začal se štrachat v papírech, aby si trochu uspořádal myšlenky. „Dost o nás. Povězte mi, co jste dělal poslední dobou. Jak vidím, kromě Anglie jste působil i ve Francii.“

Shrnuł jsem mu, co jsem vyváděl v Paříži, hlavně se to týkalo zařizování čajovny, a pak jsem mu velice stručně vylíčil, jak jsem se vrátil do Londýna a pokoušel jsem se udělat celebrity z vyšinutého francouzského šéfkuchaře. Tyler mi položil pár dotazů, ale ani jeden mě nepostrčil nebezpečným směrem, totiž k otázce, proč jsem za jediný rok nechal plavat dvě zaměstnání.

„V pořádku. Dobrá. Táákže.“ Jazyk mu znovu vystřelil přes zuby a já musel zmobilizovat všechnu vnitřní sebekázeň, abych se po něm nezačal opičit. Jeho tik byl dost nakažlivý. „Chtěl byste se mě v téhle fázi na něco zeptat?“

„Vlastně ano, chtěl. A na dost zásadní věc.“

„A to?“

„A to v čem má vlastně ta práce spočívat. Víte, v agentuře mi toho řekli dost, aby mě zaujali, ale odmítli to konkretizovat. Prý že to je přísně tajné.“

„Cha!“ Bylo to zasmání, ale znělo to spíš, jako by ho právě postřelili. „Typické,“ zavrčel. „Tenhle outsourcing. Někomu zaplatíte, aby něco udělal, a pak to stejně musíte udělat sám. Turistické zdroje, to mě podrž. Spíš turistické rozdávání státních zdrojů. Věřil byste, že nám dokonce ani nepatří tenhle barák? Dovedete si představit, jak velký kus našeho rozpočtu jde na pronájem?“ Většinu toho projevu říkal do stropu, ale pak se vzpamatoval a zase na mě mlaskl dásněmi. „Pardon, na co jste se to ptal?“

„Na tu práci.“

„Aha, ovšem. Kolik toho víte?“

„No, ti lovci lebek mi řekli, že budu jezdit po USA a dělat reklamu Británii jako turistické destinaci a že k tomu patří i nějaká soutěž či co.“ A ujistili mě, že pokud Británie zvítězí, čeká mě masná prémie.

„Ano, to odpovídá,“ přikývl. „Zhruba za měsíc se poprvé v dějinách bude volit *Světová metropole turistiky*. A kdo to vyhraje, ten bude napřesrok hostit Světový veletrh turistiky.“ Tvářil jsem se patřičně zaujatě. „Výherce získá nejen pár milionů návštěvníků navíc,“ pokračoval ve výkladu, „ale taky velice kulatou sumičku od WTO. Víte, co je WTO?“

„Světová obchodní organizace? Jasně, ale myslím, že včera jim změnili jméno na Globální podnikatelská řešení.“

„Cože? Opravdu?“

„Ne, jenom si dělám...“

„Ha ha. Dobrý vtíp. To sedlo. Na komoru. Na desítku. Nebo jak se to.“

„Jenže vy jste říkal, že hlasovat se bude za měsíc. Takže to je docela na poslední chvíli, ne?“

„Ano. Nastaly jisté... eee... logistické potíže.“ Nevypadalo to, že se pohrne do vysvětlování.

„A kdo další ještě soutěží?“ chtěl jsem vědět.

„Dobrá otázka. Výtečná otázka. Kdo nám to kruci ještě soutěží?“ Prohraboval se v papírech na stole a konečně začal brejlit do nevelké brožurky. „V prvním ročníku budou soutěžit ještě...“ Zabodl prst doprostřed stránky a četl: „Čína, Francie a USA. Já vím, že byste se na Francii hodil, ale na tu už někoho máme, tak jsme si říkali, jestli byste si nechtěl vzít na starost Ameriku.“ Máchl rukou k oknu v utkvělé představě, že tam někde asi je západ.

„Ale co přesně budu dělat?“

„Aha, ovšem. No, víte, na některých podrobnostech se stále ještě pracuje, to musím přiznat. Ale v zásadě... já tenhle výraz nesnáším, připomíná mi chemii. Musí být přece nějaký lepší...“

„V podstatě?“ napověděl jsem.

„Ano, v podstatě – díky – bude úspěšný kandidát organizovat sérii reklamních akcí v klíčových městech.“ Usmál se a olízl si zuby. Tentokrát jsem už neodolal a taky jsem si jazykem zběžně přejel aspoň po horní řadě.

„O která klíčová města jde?“ vyzvídal jsem.

„Aha. Jistě. Upřímně řečeno, nemám ponětí. Tumáte, podívejte se

na to.“ Posunul brožuru ke mně. Nalistoval jsem si stránku s nadpisem „Účastnická města v USA“. Stálo tam jenom „Seznam měst zatím nepotvrzen“.

„A nepotvrdil ho někdo mezitím?“ zajímal jsem se.

„Ano,“ přikývl. „Nejspíš ano. Zjistím to. Tu brožurku máme už měsíce.“

„A podle toho, co mi říkali, mám jet přes celou Ameriku.“ V duchu jsem už byl tam, na široširé dálnici, jedna noha na plynu, druhá vystrčená ven z okna, aby se opálila na wyomingském sluníčku. No ovšem, a kromě nohy můžu vystrčit z okna i ruku, vůz bude mít automatickou převodovku.

„Správně. V Mini.“

„Pardon?“ Byl to otřes, vrátit se tak prudce do bezútěšné britské kanceláře bez sluníčka. „V Mini? Ale já mám nohy. A budu mít kufry.“ Nemluvě o přítelkyni. „Představoval jsem si něco trošku většího. Co třeba londýnský taxík? Nic britštějšího než černý taxík nenajdete.“

„Ne, ne. Udělali jsme *anketu*.“ Tentokrát olíznutí zubů vypadalo, jako by si z chrupu chtěl setřít odpornou pachůť toho slova. „A zjistilo se, že taxíky jsou moc černé.“

„Moc černé? Tak co nějaký pomalovat?“

„A moc staromódní. Mě se neptejte, já ani nečetl anketní formulář. Ale pokud si to pamatuji správně, Mini jsou barvitě a zábavné, stylové, ale ne snobské. Tak něco. Znáte to. Jak tomu jenom Američani říkali... super britský?“

Napadlo mě, že jeden droboučký problém v tom přece jenom je.

„Poslyšte, ale nepatří už automobilka, co Mini vyrábí, Němcům?“ Tyler si sundal brýle a nechal ofinu, aby mu spadla do očí.

„Mám si to vykládat tak,“ zeptal se lehce vyčerpaným tónem, „že nejste přesvědčen o... eee... proveditelnosti úkolu?“

„Ne, ne, velice rád bych to prubnul.“ Oprava: musím to prubnout, pokud chci zaplatit tu pokutu. „Připadá mi to sice trochu zmatečné,“ pokračoval jsem, „ale jak vidíte z mého životopisu, jsem na řešení beznadějných případů zvyklý.“ Nemusí vědět, že moje poslední zaměstnání skončilo pokusem francouzského šéfkuchaře zadusit mě strouhaným cuketovým salátem.

„Aha, výborně. Takže,“ Tyler nahmatal myš a začal unaveně klikat, „takže bych pro vás měl několik otázek. *Anketu*.“ Nasadil si brýle

a četl z monitoru. „Nejprve... otázka číslo jedna. Jaký máte názor na domácí bezpečnost Spojených států?“

„Promiňte?“

„Účelem je zjistit váš vztah k našim transatlantickým hostitelům. Poradit vám můžu jenom to, aby vaše odpovědi nezněly moc... teroristicky.“

„Dobře. Tak fajn, co třeba ‚jsem zcela pro‘?“

„Cože?“

„Jako že jsem zcela pro, aby doma bylo bezpečno.“

„Trochu moc stručné.“

„No ale co mám říkat dál?“ Přece se nezačnu rozkecávat o tom, jak skvělý to byl nápad zakázat lidem, aby si do letadla brali zubní pastu.

„Jak myslíte.“ Vytukal to dvěma prsty a četl dál. „Jaký je váš náhled na nynější obrodu...“ Jako by mu v půli věty došly síly, ale zhluboka se nadechl a plahočil se dál. „Na nynější *obrodu* americké religiozity? Religiozity? Je vůbec takové slovo?“

Jejda, jeden chyták za druhým. Dával jsem své odpovědi tvar stejně pečlivě, jako když francouzský cukrář plácá čokoládový lanýž.

„No, jestli můžu citovat George Michaela, i když mám dojem, že ten je spíš řeckokatolík...“

„Ano?“

„Bez víry je to zlý.“

„Dovolte?“

„Bez víry je to zlý. To je z textu písničky.“

„A to chcete, abych zapsal?“

„Ano, prosím. Ale to o Georgi Michaelovi bych asi vynechal. A taky nepište zlý, ale zlé.“

Tyler jen potřásl hlavou a tūkal do klávesnice.

„A poslední, opravdu už poslední,“ prohlásil pak. „Jak se díváte na americkou zahraniční politiku?“

Uviděl hrůzyplný výraz v mých očích a přikývl. Ano, na závěr si nechali atomovku.

„Jako všichni Britové,“ vysoukal jsem ze sebe konečně, „jsem velice vděčný Američanům za to, že se vložili do druhé světové války a pomohli nám osvobodit Evropu.“ A babička že pozdravuje a díky za silonky, pomyslel jsem si.

Tyler pokrčil rameny a napsal mou odpověď na tu horkou linku do Pentagonu, nebo kam to pošlou.

„Výborně, to je zřejmě všechno,“ oznámil. „Pokud budete vybrán, ozvu se. Nebo se ozve... někdo. Nejspíš i to nám už outsourcovali, ha ha!“ Zasmál jsem se, stíkl jsem mu pravici a šupajdil ke dveřím, abych unikl dalším dávkám jeho maniodepresivního humoru. Nejvyšší čas zajít si pro kalhoty.

5

„Inspiruj tu atmosféru!“

Můj americký přítel Jake trpěl jazykovou chorobou, kterou považuji za jedinečnou, totiž že už nemluvil v podstatě žádnou řečí.

Ne, to není zcela přesné. Ve skutečnosti mluvil dvěma jazyky najednou, francouzsky a americkou angličtinou, takže pokud jste chtěli porozumět tomu, co vykládá, potřebovali jste jakási biologická stereo naslouchátka. A co horšího, sem tam vyslovoval francouzská slova s americkým přízvukem, případně naopak.

Takže po pravdě řečeno říkal spíš: „Énspiruj tu atmosfér.“ Naštěstí jsem už uměl francouzsky dost dobře, abych věděl, že *inspirer* znamená vdechovat. V tomto případě nasávat.

Za závěsy zplihlých, po bradu dlouhých blond vlasů bylo vidět, že se Jake usmívá jako měsíček a s nelíčeným potěšením nasává okolní vzduch.

I když berte to jako ustálený obrat, protože zdejší atmosféra se skládala spíš ze sychrava a kouře. Molekuly kyslíku by se sem vecpávaly jen s námahou.

Bylo asi deset večer. Zavolal jsem Jakeovi, jen co jsem se vrátil do Paříže, a on navrhl, že se sejdeme tady na střeše. Občas jsme se sem uchýlili, abychom unikli světu a žvanili o nesmyslech, obvykle za pomoci lahvinky. Pokud nelilo nebo nemrzlo, bylo vcelku bezpečné vylézt světlíkem a usadit se na plochem plácku uprostřed střechy. Člověk ovšem nesměl zakopnout o některé zinkové žebro, kterými se napojovaly pláty kovové střechy, protože to by pak svištěl šest pater dolů.

Seděl jsem na polárně ledovém kovu a záda jsem usilovně tiskl na teplou stěnu komína. Bylo to asi dost oblíbené místo k poflakování, protože komín byl samá děobka od cigaret a flek od fosilizovaných

žvýkaček, a na omítce měl čmáraninu šklebící se kočky, asi aby to tu bylo domáctější.

A taková obliba byla víc než zasloužená. To výhodné stanoviště, kde jsem si za cizí peníze ohříval záda, skýtalo pozoruhodný výhled na skládačku pařížských střech. Činžáky, které z ulice vypadají tak šedé a jednotvárné, odhalí svou jedinečnost při pohledu shůry, odkud jsou vidět různé náklony střech, světlíky a nezákonně budované terásky. Na jedné budově obyvatelé nejvyššího podlaží kolonizovali zinkovou rovinku kusem umělohmotného trávniku a falešnou palmou v květináči. Vedle stála dvě plastová křesílka natočená k západu slunce.

Slunce zašlo už dávno, ale zato v dálce začala blikat Eiffelovka, jako by asi miliardu sexuálně vzrušených světlušek napadlo spáchat sebevraždu skokem z její špice. Každou hodinu, vždycky v celou, dostane osvětlení věže na pět minutek disco náladíčku a ta pulsující zlatavá světelná šou, kterou jsem sledoval právě teď, by přiměla k užaslému vzdechu snad i toho nejlazeovanějšího elektroinženýra.

Jake ale o tu ukázkou francouzských osvětlovacích technologií zájem nejevil. Objímal lesklou kovovou trubku, která se klenula od středového dvora budovy až na střechu. Byl to vývod klimatizace z kavárny v přízemí.

„Ěnspiruj,“ zopakoval a vytáhl se na špičky, aby dostal nos co nejlíže k žampionovité hubici na vršku té trubky. „Rryzí Parí!“ Ano, opravdu nasával odpadní vzduch z pařížské kavárny, což bývá plynová směska jen o maličko méně toxická, než když požár zachvátí asfaltovnu. A on u toho ještě bafal z gauloisky.

Napadlo mě, že jedině tímhle se dá vysvětlit, jaké má úspěchy u žen. Když na sobě totiž zrovna neměl černý oblek od Paula Smithe, který si ode mě před čtvrt rokem vypůjčil a už nevrátil, vypadal, jako by se oblékl potmě do toho, co zbylo poté, co policie rozehnala demonstraci strašáků do zelí. Takže nevyhnutelně musí být cosi neodolatelného na jeho chlapeckém úsměvu a na jeho schopnosti chovat se jako totální mamlas.

Nedávno objevil novou hojnou sloj mamlasovského chování – Francie oznámila, že se chystá zakázat kouření na všech veřejných prostranstvích. A i když se nezdálo být pravděpodobné, že by snad Pařížané takové nařízení dodržovali, Jake se rozhodl co nejdříve si užít, ještě než ten konec světa uhodí.

„Virginie, ona chce ať aretují kouřit už teď,“ prohlásil. „Nedovoluje mi kouřit v bytě, čéče, dokonce ani s hlavou venku z *fenêtre*.“

Virginie studovala filmovou fakultu a Jake s ní žil zhruba od té doby, co si půjčil to moje kvádro. Byl to jeho nejdelší vztah vůbec, a navíc v zásadě jediný vztah s Francouzskou, jaký za deset let prožitých v Paříži měl. Od té doby, co sem dorazil, dýchal jen pro svůj plán vyspat se se zástupkyněmi všech národností, co tohle město obývá, a pak o každé napsat báseň. Jenomže s Virginií to vypadalo na něco víc než jen na píchačku a poezii.

„Hele, a skládáš o ní básně?“ zeptal jsem se.

Jake si mě podezřívavě prohlédl. Často mě obviňoval, že „neberu jeho pejzy vážně“. Tím nemyslel, že bych znevažoval jeho ortodoxní kotlety, vyslovoval takhle slovo *poésie*. Ale to se pletl. Já jsem k jeho básním choval velikou vážnost, a to zhruba takovou, jakou chovám k pitbulteriérům – ze všech sil jsem se snažil nedostat se k nim moc blízko. Když si člověk poslechne padesát nerýmovaných dvouverší o tom, co Jake prováděl s jistou iránskou tlumočnicí a skleničkou kaviáru, po přídavku už vážně neprahne.

„Jo,“ odpověděl. „Vlastně jo. Každý den jí pošlu jednu erotickou pejzy v textó. Dobrý, ne?“

Tím myslel esemesku. „Jasně, paráda.“ Pořádně jsem se napil ze skle-
nice Chenin Blanc, aby se mi žaludek zase uklidnil.

Jake se posadil ke mně.

„Myslíš, že tu americkou propozisjón přijmeš?“ zeptal se.

„Ještě není jistý, jestli oni přijmou *mě*,“ namítl jsem. A hned jsem mu vyjmenoval několik důvodů, proč mi nejspíš pošlou zamítavý dopis, včetně svých vyhýbavých odpovědí a taky své náhodné exkurze do světa transvestitů. „Ukázalo se, že ta ženská dělá pohovory s modelkami a modely,“ vykládal jsem mu. „Byl to otevřený konkurz, takže nevěděla, kdo přijde, a přirozeně usoudila, že tam čekám na ni.“ Jake přikývl, jako kdyby takové nedorozumění bylo naprosto běžné, což mě zahřálo u srdce. Už jsem si zkoušel výmluvy a omluvy pro Alexu, která odjela někam na jih natáčet záběry s mladými lidmi do svého filmu o francouzském životním stylu. Chtěla zjistit, proč k životnímu stylu mládeže z marseilleských předměstí tak neodmyslitelně patří, že každé léto zapalují lesy a každou zimu auta. „Celé to bylo zorganizované tak děsně chaoticky,“ vyprávěl jsem, „že jsem od určité fáze prostě přestal být s to brát tu práci vážně.“

„To je domáž,“ povídá Jake. Přeložil jsem si, že je to škoda (francouzsky *dommage*). „Kde seženeš peníze na tu Amandu?“

Tak tohle byl těžší oříšek, ale po chvíli mi došlo, že nechce, abych si vydržoval Amandu Learovou. Pokuta se totiž francouzsky řekne *amende*. „Mám pár dalších nabídek zaměstnání,“ pokrčil jsem rameny. „A jedna moje bývalá přítelkyně dělá v bance. Možná by mi zařídila půjčku. Tím by se ale nevyřešil ten problém, že pro Alexu jsem pan Nudnej.“

„Musíš ji nějak překvapit, Paule. Hele, co kdyby sis třeba koupil kostým Supermana? A pak jí navrhnul, že se budete milovat na visutý hrazdě?“

„Fakt bezva nápad, Jakeu.“ Jako obvykle: na všechny jeho návrhy týkající se žen by mělo ministerstvo zdravotnictví dávat varovné nálepky.

„Já pojedu do Ameriky brzy, víš?“ pokračoval. „Za mámou do Nevady. Tak mě napadlo, že bysme se tam mohli sejít.“

„Sejít? Nojo, jenomže i kdybych ten flek dostal, tak nevím jistě, jestli do Nevady zabrousím.“

„To já taky ne.“

„Cože?“

Jake si zhluboka vzdychl a pak se začal džunglí svého jazykového zmatku prosekávat k historce o tom, jak si koupil letenku, ale pak narazil na levnější, tak tu první zrušil, ale storno poplatek byl tak vysoký, že mu zbylo sotva tak na nejlevnější a nejrozkodrcanější charterový let do Orlanda. Bylo to jako poslouchat vyprávění člověka, který dostal pod stromeček basebalovou pátku a do Božího hodu se s ní sám mlátil do hlavy.

„Ale to nic, čéče,“ završil to. „Prostě atrapnu grejhaunda.“

„Cože?“ To chce jet domů na chrtí atrapě?

„Ale však víš, bus.“

„A jo.“ No jasně, *attraper* znamená „chytit“ a Greyhound je autobusová společnost. Povzbuzující: zas jednou použil opravdu existující americké slovo.

„Vážně už... jak se řekne ‚čekat s netrpělivostí‘?“

„Těšit se?“

„Jo. Vážně se už to, těším s netrpělivostí... to je blbý... na Ameriku, až na jednu věc.“

„Na jakou?“

Nadechl se. „Čoud, čéče. Kamarádi z New Yorku mi říkali, že už tam vyhynul jako dinosauři. Prej dokonce i na rockovém koncertu můžeš éňhalovat čistej vzduch.“ Zašklebil se. Měl moc rád pařížské rockové koncerty, na kterých – aspoň prozatím – bylo čoudu z cigaret tolik, že skoro nebylo vidět na obrovské cedule „Zákaz kouření“ na stěnách.

Jake pořádně zabafal ze zbytku cigarety a ukázal na moderní budovu na protější straně ulice.

„Regárduj,“ prohlásil, když se v bytě v horním patře, za okny bez záclon, objevila ženská silueta. „Někdy dělá kuchyni v *lingerie*. Určitě ví, že ji lidi regárdujou, ale stejně si sundá šaty a dělá steak-frites.“ Zasmál se. „Čoud a lingerie. Vive Parí. Kdo potřebuje l’Amériku, ha?“

6

Jsou dívky, které vás nechají odpočívat na vavřínech. Alexa k nim nepatří. Povědět jí, že ji milujete, to není jako trvale platná smlouva se zárukou, že už to nemusíte opakovat. Je to spíš jako kupovat si jogurt – slib věčné lásky vydrží čerstvý jen pár dnů a pak se musí pro nový.

A stejně tak nemůžete prostě jen říct „miluju tě, zlato,“ a myslet si, že tím odvedete její pozornost, ačkoli jste před tím oznámili: „Hele, mám dojem, že ten pohovor jsem zpackal a na můj americký sen to v nejbližší době moc nevypadá.“

Takže ten večer, kdy se Alexa vrátila z Marseille, jsem na ni radši čekal na nádraží a hodlal ji taxíkem rychle přemístit do jedné z jejích nejoblíbenějších restaurací.

Jízda trvala dvacet minut a za tu dobu jsem jí předložil pečlivě přičísnuté líčení toho, co bylo v Londýně. „Jak můžou čekat, že budu takhle narychlo odpovídat souvisle?“ stěžoval jsem si. Věděl jsem, že Francouzka musí mít soucit s každým, na koho americká vláda vybafe hloupé dotazy. Mám dojem, že to byl právě francouzský pilot, jenž na dotaz celníků z JFK „co to máte v kufříku?“ odpověděl „atomovku, vole“. Myslím, že už ho brzy mají pustit z Guantánama. K mému údivu se Alexa začala těm jednořádkovým odpovědím smát.

„Dobře jsi udělal, Paule,“ řekla. „A vůbec, kdo by chtěl do Ameriky?“ Což mnou poněkud otrásl. To ona přece naznačovala, že ocení, když vyrazím na nějakou hrdinskou výpravu a dokážu svou mužnost, ne? „Najdeš si jinou práci,“ pokračovala. „Já ti říkala, že jsi docela nápaditý. Mimochodem, jak jsi na tom s nápaditostí dneska večer?“

Rozpustile a opravdu jen lehce bolestivě mě štípla do kalhot, takže mě chuť na podelší hostinu začala přecházet.

„Určitě chceš do té restaurace?“ zeptal jsem se a hlas mi poskočil notu dvě nad obvyklou výšku.

„Chci. To ti maminka neřekla, že musíš dámu nejdřív nakrmit, než ji...“ přitáhla si moje ucho až k ústům a dokončila šeptem.

„Ne, o tom se nikdy nezmínila,“ odpověděl jsem. „Říkala, ať si před randetem vydrbu špinu zpod nehtů, ale to je tak všechno.“

„Ále, vy Anglosasové si myslíte, že hygiena je důležitější než romantika. Ostatně zapomněl ses zeptat, jak jsem se měla v Marseilli. Zajímá tě moje práce aspoň trochu?“

No jak říkám: hurá pro čerstvý jogurt.

Řekl jsem šoférovi, aby nás vyložil na bulváru Bonne Nouvelle, jenž je součástí sítě širokých tříd, na které rozsekali spleť původních středověkých uliček v devatenáctém století, aby vojáci mohli líp maširovat po Paříži a potlačovat vzpoury.

Kousíček dál byl tradiční pařížský restaurant, kde se vaří spíš uspokojivě než nějak extra, ale kde si vyžádalo všechnu naši schopnost asertivity, abychom v pátek večer, třebas i k časnější večeři o půl osmé, sehnali stůl. Podnik nebyl rovnou na ulici, ale až ve dvoře, který byl skoro zaplněn typicky pařížským davem: něco mezi frontou a výtržností. Zácpa se ještě zhoršila, když přišla početná skupina turistů a další dva lidé se rozhlíželi, kde by si mohli bezpečně odložit své bicykly.

Pařížané jsou toho názoru, že by vždycky měli mít přednost před skupinami turistů, a tak jsme se s Alexou prodrali až do jasného světla u otočných dveří restaurantu, kde měl hlavní roli vrchní, chlapík středního věku v modrém obleku.

„*Une table pour quatre!*“ oznámil.

Bylo na první čtyřčlenné skupině ve frontě, aby se přihlásila o slovo a vrhla se vpřed. Dva pařížské manželské páry v tlustých vlněných

kabátech se chopily šance, takže čtyřce amerických turistů nezbylo než zamračeně přemýšlet, jak se jim vlastně stalo, že se nechali předběhnout.

U dveří nadskakoval vousatý chlapík v rakousky vyhlížejícím kloboučku s pérem. „Rezervoval jsem si místo telefonicky,“ pravil rozvážně. „Že jste si rezervoval místo telefonicky?“ Vrchní se div smíchy nezlomil v pase. Všichni se zájmem naslouchali. „V této restauraci jistě ne, Monsieur,“ pokračoval. „My místa nerezervujeme. Nevolať jste snad omylem do Mekáče na bulváru?“

Ozval se smích a potlesk.

„Jak dlouho může trvat, než se najde místo pro dva?“ zeptal jsem se. Odjakživa si myslím, že je velmi vhodné se představit tomu, kdo zrovna velí. Když už si vás jednou všimne, zmenší se tím riziko, že o své místo ve frontě přijdete. A kromě toho jakmile otázku položíte, jako byste se pololegálně ocitli na prvním místě ve frontě.

„Dix minutes,“ odpověděl. V každé jiné restauraci by tohle mohlo znamenat cokoli do jedné hodiny včetně, ale věděli jsme, že tady se personál snaží, aby to odsýpalo.

Pak vrchní na chvíli zalezl dovnitř a my jsme skrz jen částečně opocená skla pozorovali, jak sprdnul jakousi partu batůžkářů, kteří zabírali celou skupinu stolů; vlastně spíš sjel číšníka, který měl tu část restaurace na starosti.

„Allez, dezert, káva, platit! Na to, aby tu seděli celý večer, si neúčtujeme dost.“

Zase vyšel ven. „Kde si mysleli, že jsou?“ zeptal se obecně. „V La Tour d'Argent?“

Tim si vysloužil další smích. La Tour d'Argent je přesně ten typ restaurace, z jakých mívají ve společnostech vydávajících kreditní karty zaživač potíže.

Číšník zevnitř dal znamení a vrchní to rozhlásil.

„Šest! Kdo chtěl stůl pro šest?“

Uprostřed pozdvižení se kdosi začal radovat a pak parta lidí vykročila kupředu. Jak se blížili, vrchní si je přepočítal.

„Tak moment, vás je jenom pět.“

„Ano, ale šestý za chvíli přijde,“ odpověděla nějaká žena a oblažila ho úsměvem za deset deka rtěnky.

„Je mi líto. Pouze plně obsazené stoly. Nějaká další šestice? Ne? Komu nevadí se o stůl podělit? Čtyři a dva?“

„Dva,“ skočil jsem po tom a dal jsem Alexe ruku kolem ramenou, abych dokázal, že tu jsme oba.

„*Allez, les deux amoureux,*“ ocenil to vrchní – a už jsme byli vevnitř.

Nejdřív ze všeho jsem zaznamenal teplý, zatuchlý vzduch s vůní gratinovaného sýra a spokojené předení konverzace. Šli jsme mezi stoly se vřelým pocitem uspokojení, že nás přijali do exkluzivního klubu. Stolů tu bylo aspoň sto – a všechny obsazené – a uspořádali je do dlouhých řad jako v kantýně. Ovšem jako v nóbl kantýně s obrovskými zrcadly v rámech a s bizarními romantickými nástěnnými malbami klasických francouzských zahrad, jejichž klid rušil nízko prolétávající aeroplán z první světové války.

Vmáčkli jsme se do dvou židlí hned u nízké dřevěné příčky. Za chvilinku si k nám přisedla ta americká čtveřice, která před chvílí prohrála souboj o místo ve frontě. Kývli na nás, popřáli nám *bonsoir* a sundali si bundy pro rafting na divoké vodě. Bylo lehké poznat, kdo patří ke komu – jeden pár si nechal vlasy zešedivět, ten druhý se očividně dělil o lahvičku stejné smolně černé barvy.

My s Alexou jsme si jako aperitiv objednali dvě *coupes de champagne* a beze slova jsme se dohodli mluvit francouzsky, abychom si zajistili trochu soukromí.

„Podívej se, jak si čtou v průvodci,“ řekla Alexa. „Vsadím se, že ani nevědí, ve které zemi zrovna jsou.“

„To nejspíš vědí. Tolik francouzských názvů v jídelníčku...“

„Ale však ty víš, jak to myslím. Myslí si, že Paříž je Francie a že Francie je plná umělců a láhví se šampaňským.“

Neodvážil jsem se ji upozornit, že je umělecká fotografka a zrovna si sklenici těch bublinek poručila.

„Takže tě opravdu nezklamalo, že už nemám žádné americké sny?“ zeptal jsem se.

„Kdepak, nechci tam jet a odpouštět jim ten jejich prohnílý systém. A tebe určitě napadne, jak splatit tu pokutu a udržet si svou půlku čajovny.“

Přitukli jsme si a připili na její optimismus.

„Eee... excusez? Nous sommes Américain. Vous... eee? Přeložit menu pour nous, sí vů blé?“

Otočili jsme se vstříc čtyřem bezchybným transatlantickým chru-
pům.

Vložil jsem se do věci dřív, než stačí Alexa zavrčet něco o kulturních kolonialistech, co nejsou s to rozluštit jídelníčky, když na nich nejsou obrázky hamburgerů.

„Mohu vám nějak pomoci?“ nabídl jsem se.

„No ne, vy ale mluvíte skvěle anglicky,“ žasla šedovlasá žena.

„Tikuji,“ odpověděl jsem, protože mi došlo, že mám hrát Francouze.

„S olifůckých filmů,“ improvizoval jsem.

„No to je úžasné.“ Žena se smolně černými vlasy na mě zamávala silně nalíčenými řasami.

„Ano, šechny lášky s olifůckých filmů já vyslovím s perfektním šis-fukem. Nikdo není dokonalý. Já se vrátím. Hasta la vista, baby.“

Z šedovlasé strany amerického stolu už vanuly první známky skepse, zato černovlasí dokonale zbaštili představu, že Hollywood je vlastně nástroj vzdělávání.

„A z čeho je ta hláška ‚Mohu vám nějak pomoci‘?“ vyzvídala paní Smolná-Černá.

„Z Austin Powers Deux?“ zkoušel jsem to.

„Ale no tak, Paule,“ vložila se do věci Alexa. „On je totiž Angličan.“ Rozezněl se hurónský smích. Nebylo mi jasné, jestli to je reakce na moje žertování, anebo jestli je tak inherentně komické už to, že je někdo Angličan.

Alexa pak před mými užaslymi zraky přestřela Američanům celou nabídku předkrmů a hlavních jídel, včetně varování před česnekem a nezvyklými tělesnými částmi různých zvířat. Jakmile Alexino vysvětlování začalo být poněkud složité, pomohl jsem s tím, a tak když přišel číšník, už jsme si mohli objednávat. Pingl si načmáral objednávku a zase vyšuměl.

„Merci, Mam'sell,“ řekl smolně černý, načež sebou Alexa lehce škubla. Francouzské feministce se neříká *Mademoiselle*.

„Rádo se stalo, pane,“ řekla s opravdu jen velmi mírně zařatými zuby.

„Paříž je nejkrásnější město na světě,“ ohlásil šedovlasý.

„Až na Benátky,“ namítla jeho žena.

„A Sydney,“ přidala se černovlasá.

Šedovlasý si chrabře udržel úsměv, ale cosi v jeho pohledu jako by naznačovalo, že manželky měli radši nechat v Americe.

„No, u mě je to na beton taky Paříž,“ prohlásil černovlasý. „Víte, nesmíte si představovat, že všichni Američani jsou proti Francii. Nejsou.“

„V našem golfovém klubu jsme místo dánských sladkostí ke snídani zavedli francouzské,“ připomněla mu jeho žena.

„Ne že bysme jako měli něco proti Dánům,“ pospíšil si šedovlasý.

„Evropa je nejkrásnější kontinent na světě.“

„Až na Asii,“ přiložila ruku k dílu jeho žena.

Přinesli nám jídlo, a tak jsme se mohli vrátit k privátní konverzaci. Zeptal jsem se Alexy, radši francouzsky, jak to, že se k našim globalizátorským sousedům chovala tak vstřícně.

„Hm? Američani jako jedinci bývají ti nejmilejší lidé na světě,“ odpověděla. „A tihle se zřejmě mají chuť poučit o francouzské kultuře.

Samozřejmě že toho je k učení hodně.“ Tím jistě myslela: ve srovnání s povrchností americké kultury. „Někdy to vypadá, že zapálit gril je tou nejsložitější potravinářskou a jídelní technikou, kterou zvládli.“

„A není to od tebe ...“ Nějak mě nenapadlo to pravé francouzské slovo. „Un peu... unfair?“

„Však víš, jak to myslím, Paule. Oni si vlastně jiných kultur neváží, leda jako turistických atrakcí. Záleží jim jenom na tom, aby bránili vlastní kulturu. Ta jejich globalizace je...“

Jejímu politickému projevu naštěstí učinilo konec bzučení v mojí kapse.

„Promiň, měl jsem to vypnout,“ řekl jsem, vytáhl mobil a zjistil, že je to nějaké londýnské číslo. „Nejspíš špatná zpráva o tom zaměstnání.“

„No tak to vem,“ vybídla mě.

„Haló? Pan West?“ ozvala se žena se silným yorkshirským přízvukem.

„U telefonu.“

„Aha, zdravím. Tady Lucy Marshová z Turistických zdrojů: Británie. Neruším?“

„No, jsem sice v restauraci...“

„Omluvám se, já vím, je pozdě, ale zdržela jsem se v práci, protože musím ještě před víkendem doplnit vaše materiály.“

„Moje materiály?“

„Ano, pan Tyler se vás při pohovoru zapomněl na pár věcí zeptat. Měl vám dát vyplnit test britskosti.“

„Cože? Ale já *jsem* Brit. Mám to napsaný v pasu.“

Alexa na mě upírala oči se směsí pobavení a zděšení. Určitě jsem prskal, jako by se mě chystali zbavit státní příslušnosti.

„Jistě, ale pokud máte reprezentovat Británii v zahraničí, musíme vám položit několik otázek. Máte pět minut?“

„Pět minut?“ Spíš než té ženské v Londýně jsem to řekl jako omluvu Alexe. Ta jen pokrčila rameny, proč ne? „No dobře, ale asi bude lepší, když vyběhnu ven.“

První otázka ale přisvištěla, už když jsem se probíjel uličkou mezi stoly.

„Víte, jak se jmenují dva synové prince Charlese a princezny Diany?“

„Aby ne,“ já na to. „William a Harry.“

„Správně. Dobře. Znáte jméno ministerského předsedy?“

„Přijde na to, jestli od včerejška vydržel ve funkci,“ odsekl jsem a prodíral jsem se kolem vrchního na dvorek.

„*Oh, vous abandonnez votre table?*“ zeptal se.

„*Non, non, une minute,*“ uklidnil jsem ho.

Dvorek byl teď beznadějně plný lidí, takže pro mě nezbylo klidného a tichého místečka. Ale stejně, není tenhle hovor dočista na nic? Nepověděl už Tyler všem, že jsem nějaký podvrtný živel se zálibou v dámských šatech?

Přesto jsem jí řekl, jak se jmenuje premiér.

„Správně, dobře,“ schválila mi to Lucy. „Dokázal byste Američanovi vysvětlit základní pravidla kriketu?“

„Ani omylem.“ Tohle jsem už zkoušel na Francouzích, ale je to, jako byste někoho učili jódlovat pod vodou. Nechápou, proč by se měli snažit.

„No ale aspoň zkusit byste to mohl, ať si to můžu odfajfkovat.“

„Fajn, tak co třeba takhle: kriket je jako basebal, akorát že na hřišti jsou vždycky dva pálkaři a dva nadhazovači, a kromě toho se na kriket nenosí idiotský pumpky.“

Pár Francouzů ve frontě mě poslouchalo a teď si začali vyměňovat nechápavé grimasy.

„To by šlo,“ řekla Lucy. „Jenom budu možná dělat, jako že jsem přeslechla to o těch pumpkách. A teď. Mohl byste zazpívat první sloku národní hymny?“

„Co to? Ona je i nějaká druhá?“

Zasmála se. „No nejspíš je, ale jen sám pámbu ví jaká, takže první musí stačit. A bohužel potřebuju, abyste to zazpíval, recitace nestačí.“

„Takže ten flek dostane jenom ten, kdo umí zpívat. Není to diskriminace lidí a absolutním hluchem?“

„Potřebujeme se ujistit, že se neztrapníte, kdyby po vás chtěli zazpívat hymnu,“ řekla moje inkvizitorka. „Sám víte, jaká je to ostuda, když před mezistáním utkáním zabírají zblízka fotbalisty a půlka z nich nezná slova.“

„Ale vy mluvíte, jako kdybych pořád měl šanci. A já myslel, že jsem si to u pana Tylera polepil.“

„Ale kdepak. Připadal mi jen trochu... zaražený. To ale bude kvůli...“ odmlčela se způsobem, který naznačoval, že se rozhlíží, jestli někdo neposlouchá. „Kvůli těm lékům, co bere. Proto nejspíš taky nechal vaše materiály nedoplněné.“

„Aha.“

„A pokud se dívám dobře, jste na užším seznamu, kde je jeden uchazeč. Tak buďte hodný chlapeček, zazpívejte pod stromečkem – a mám dojem, že to místo je vaše.“

V tu chvíli jsem málem vyměkl a vzdal to. Ale nikdy jsem neměl povahu na to, abych pracovní pohovor schválně zvorál, a ty peníze jsem potřeboval jako sůl, takže jsem zavřel oči a zanotoval jsem první verš. Dost potichoučku, takže jen ti dva, co se posmívali mým výkladům o kriketu, zauvažovali, jestli moje nervové problémy nejsou ještě vážnější.

Pak jsem ale uslyšel, jak se někdo přidal. Za Francouzi stála parta amerických študáků v lyžařských bundách a pletených čepicích.

„Bůh žehnej Americe,“ broukal si jeden. No jasně, v roce 1776 sice vykopali naši vládu, ale melodii naší hymny si nechali.

Musel jsem přidat na hlasitosti. „Ať je vždy vítězná,“ dožadoval jsem se, na což dva Francouzi zanotovali první slova Marseillaisy. „Štěstí a slávu zná,“ to už jsem řval, jako bych chtěl vzkřísit z hrobu královnu Viktorii. „Dlouho ať vládne nám, Bože, královnu chrááááň.“ Britský kontingent na konci fronty mi zatleskal a zavýskal a mně se najednou postavily chloupky v zátylku. Co to na těch hymnách je? V tu chvíli jsem po ničem na širém světě netoužil víc, než abych těm Amíkům a Frantíkům dal pořádnou nakládačku v kriketu. Což byla lákavá představa zvláště vzhledem k tomu, že neznají pravidla.

„Ááá, žúúúžo,“ předla Lucy z Londýna. Ostatní hymny už utichaly, protože tu nebylo dost lidí ochotných se ztrapňovat na veřejnosti.

„Myslím, že si už můžete pakovat do Ameriky.“

New York

Merde na Manhattanu

1

Empire State Building mizela za obzorem a taxík kodrcal po dálnici ke čtvrti, kde byly menší domy z červených cihel. Nejspíš se jednalo o oblast, kde nějaký podnikavý prodejce nemovitostí zahájil módu barevných vysunovacích rolet. Na celých ulicích měly všechny domy nad okny tyhle markýzy podobné kapotám aut. Markýzy byly hlavně červené, sytě modré nebo mechově zelené a naznačovaly, že v létě tu je zřejmě k uškvaření. Teď ale okraje rolet lemovaly spíš ram-pouchy.

„Co je tohle za čtvrt?“ přerušil jsem šoferovu telekonferenci. „Snad Upper East Side?“

„Tak něco,“ odtušil. „Je to Bronx.“

„Cože, Bronx?“ Ve středostavovském Angličanovi tohle slovo vyvolává představu gangsta rapperů, jak jeden do druhého vyprazdňují zásobníky uzi. Nebo spíš do mě.

„Jo.“

„Ale proč jedeme do Bronxu?“

„Protože jedeme na tu adresu, co jste mi dal.“

Znovu jsem se podíval na vytištěný list z počítače, který jsem mu ukázal na letišti. Adresu na penzion mi před pár dny poslali e-mailem z Turistických zdrojů: Británie. Ale o žádném Bronxu v ní nic nebylo. Jenom newyorské směrovací číslo. A já jako trouba usoudil, že NY vždycky bude znamenat, že z okna uvidím Empire State Building.

„Tak Bronx? To je nádhera, Paule. Mnohem typičtější pro Ameriku než ten profláknutý turistický Manhattan.“ Ano, Alexa jela se mnou. Ani ne deset minut poté, co jsem si procitěným zpěvem britské hymny zajistil tohle místo, mě přestala obviňovat z kolaborace s kolonialistickým nepřítelem a skočila po té představě výletu napříč Amerikou, jako kdyby to byl nejlepší nápad od chvíle, kdy někoho trklo dávat do koblih marmeládu.

Prohlásila, že v téhle roční době stejně nemůže ten svůj dokumentární film o francouzském životním stylu dotočit. Ke spoustě scén potřebuje jaro nebo léto. Zato natáčet v zimě v USA, to je mnohem lepší nápad. Díky tomu se, jak prohlásila, „odstraní hollywoodské pozlátko“ a lidi uvidí, jaké to tu doopravdy je. Umožní jí to, aby pronikla pod povrch a odhalila „zkažené srdce nejnebezpečnějšího státu na světě“. Docela se mi ulevilo, že ten pohovor nedělali lidi z Turistických zdrojů: Británie *s ní*.

Dost jsem žasl, že mi volají znovu, a úplně pať jsem byl z toho, že jsem ten flek dostal. Potom jsem se ale rozpomněl na Lucy Marshovou, jak říkala, že na užším seznamu kromě mě nikdo nebyl, a zahanbeně musím přiznat, že jsem toho plně využil. Řekl jsem jim, že kampaň má začít za pár dnů, a přitom mi Jack Tyler ještě ani neprozradil jména účastnických měst. Tohle není pracovní místo, ale bojová akce. Takže si zasloužím rizikový příplatek.

Lucy byla praktická, přímočará holka z Yorkshiru, takže jsme se dohodli rovnou a telefonicky. Plat, který nabízeli, jsme změnili na podstatně lukrativnější honorář za konzultace – a prémie za případné vítězství v soutěži se z tučné změnila v plnotučnou, a kromě toho – a to je třesnička na dortu – mi řekla, že pokud to proběhne dobře, kouká z toho pro mě teplé místečko. Šéf propagace v jejich pařížské pobočce. Něco jako potulný velvyslanec pro turismus, k jehož povinnostem patří degustace a debužirování s francouzskými hlavouny, nemluvě o pravidelných cestách do vlasti, při kterých si osobně prozkouší kvality nejlepších anglických hotelů a lázní.

Další obtížný úkol, ale řekl jsem jí, že jsem odhodlán do toho jít. No a zakratičko jsem už byl v New Yorku a kromě velmi slušné šance, že splatím své závazky vůči Francii, jsem s sebou měl i přítelkyni, která si myslela, že se ze mě stal kouzelník. Jako bych nečekaně vytáhl z klobouku potřebné peníze, a ještě k tomu i výlet přes celou Ameriku a výhled na nespočet luxusních hotelů a chalužových masáží. Nejspíš to budou spíš anglické chalupy než francouzské, ale ona nebyla z těch, které se darovanému mořskému koníku dívají do huby.

„Víš, Paule,“ ozvala se Alexa teď, „v tom tvém bedekru je odstavec o tom, jak Bronx přestavěli a že je v něm i elegantní část poblíž univerzity a nejlepší italské restaurace v New Yorku, ale to určitě nebude celá pravda. Jistě tu bude hodně lidí, kterým ta přestavba moc neprospěla.“

No jasně, pomyslel jsem si, a tihle lidi budou mít náramnou radost, až se jejich mizérií přijde pokochat mladá Francouzka s drahou kamerou.

Náš taxík drncal dál na sever od Sochy svobody, kolem tmavých, bezlistých stromů, po ulicích s obchody, kde se vyskytovali jen samí lidé v lyžařských bundách vypadající jako panáček Michelin a s obláčky dechu u úst.

Projeli jsme pod řinčícím vlakem. Takže podzemka ve své podobě nadzemky vede až sem... začal jsem se utěšovat tím, že v New Yorku jsme jen na dvě noci. Musím tu vlastně jenom vyzvednout Mini, ve kterém pojedeme do Bostonu. Tam mám naplánovanou první akci. Na Manhattan můžeme zaskočit, kdy budeme chtít.

„Tady to je.“

Taxikář zastavil u největší z řady pěkně udržovaných viktoriánských vil, jejichž rezavé cihly držela pohromadě jasně bílá malta. Nad okny barokní lišty, uprostřed průčelí pod rovnou střechou se skvěl jakýsi květnatý ornament ve tvaru diadému. Vedle šafránově žlutých vchodových dveří byla cedulka s nápisem „Penzion Noontide“ s usmívajícím se sluníčkem a velikým VÍTÁME VÁS vyvedeným kapitálkami.

„Hmm.“ Nezdálo se, že by to Alexu moc potěšilo. Nejspíš doufala v něco zemitějšího. Zato mně se ulehčilo, že dům vypadá tak přátelsky. Jsem tu kvůli práci, ne abych hrál nějakého místního houmlešáka.

Paní domácí byla příjemná hipískačka středního věku. Měla zrzavé copy a povislé dřevěné náušnice, představila se nám jako Lorie a byla „moc ráda“, že jsme to zdárně našli. Vyvlekla Alexin ruksak do patra bez sebemenšího náznaku, že ji to snad namáhá, a celou cestu až do našeho útulného pokoje štěbetala. Pokoj byl jasně žlutý, jako logo penzionu. Vůbec to vypadalo, že barvy v domě volili tak, aby vynahrazovaly venkovní zimu. Možná to tu na léto přemalují na sněhobílou, napadlo mě, aby zmírnili ten pařák.

„Aha, ještě maličkost,“ řekla Lorie, jen co svalila Alexin batoh na stolek. „Jste manželé, že ano?“ Položila tu otázku se stejným rozzářeným úsměvem, jaký měla na tváři od chvíle, kdy nám dole otevřela, ale přesto jsem odhadl, že se jedná o smrtelně závažný dotaz.

„Jistě, samozřejmě,“ zalhal jsem.

„To je dobře,“ přikývla Lorie a oba nás zalilo teplo jejího schvalujícího úsměvu. „Já jen že...“ Zvedla ruku a ukázala prsteníček, který zdobil zásnubní prsten s vypaseným diamantem a prostý, zlatý kroužek snubního prstenu.

„A tak, ty na cestách nenosíme,“ řekl jsem. „Na to jsou nám naše prsteny příliš drahé. Máme je zamčené doma v sefku.“

„Ach tak.“ Lorie na mě mžourala, jako kdyby dojmavější věc jaktěživa neslyšela. „Zaskočte dolů na čaj,“ vybidla nás a s úsměvem se odporoučela.

„Zbláznil ses?“ zašeptala mi Alexa, když jsme byli sami. Rád jsem zaznamenal, že šeptá francouzsky. „Proč jí lžeš? To přece není nelegální, spát v jedné posteli, i když nejsme manželé.“

„Není, ale ona chtěla radši slyšet, že jsme, tak proč jí kazit radost? Hlavní je, že jsme spolu, no ne?“

„Měla by životní realitě čelit přímo.“

„Ale tohle je její dům, anebo dům toho, komu penzion patří, a ne politický... politické...“ nenapadlo mě, jak říct francouzsky seminář, anebo spíš indoktrinační středisko.

„Celý svět je politický, Paule,“ prohlásila Alexa, ale usmála se, abych věděl, že to myslí žertem. No, přinejmenším položertem.

Souprava kameninové konvice na čaj se třemi šálky a nádobkou na mléko, talířek s plátky citronu, cukřenka. Všechno rozložené na stole v děsivě přetopené zimní zahradě přistavené zezadu k domu. Stěny a balkónové dveře nebyly skoro vidět za masou tropické zeleně.

Lorie na nás čekala v žlutě natřeném proutěném křesle a pokynula nám, ať se posadíme ke stolku proti ní.

„No tak povídejte, co jste zač,“ vyzvala nás.

Alexe určitě připadalo, že ta otázka je formulovaná dost divně, přesto se s chutí rozprávěla o tom, že chce z cesty natočit dokument.

„Bude to o americké *realitě*,“ vykládala. „Myslím, že je pro každého důležité, aby se díval realitě do očí, nemyslíte?“ Upřela na Lorii vyzývavý pohled.

„Alexa je taky fotografka,“ dodal jsem honem. „Dělá hlavně portréty.“

„To je báječné,“ řekla Lorie. „A co jste vy zač, Paule?“

Zařídil jsem se podle Alexina příkladu a začal jsem místo řeči o své identitě povídat spíš o tom, co dělám.

„A kam vás ta cesta zavede?“ chtěla vědět Lorie.

Byl jsem rád, že na to už můžu odpovědět. Konečně mi od Jacka Tyle-
ra přišel seznam měst. „Odsud do Bostonu, pak do Miami, potom do New Orleansu a odtud pořád na západ, dokud nenarazíme na Pacific. Závěrečná slavnost je v Los Angeles,“ vyjmenoval jsem. „V Hollywoodu.“ Vyměnili jsme si s Alexou chápavé pousmání.

„Hmm, Hollywood,“ zavrčela Lorie. Vypadalo to, že není do filmu zrovna žhavá.

„Už se nemůžu dočkat, až budu na jihu a v teple,“ prohlásil jsem. „Ale tohle je taky paráda. Je tu tak teplo.“ Rozmáchl jsem se pažemi jako poctu té její domovní džungli.

Lorii to okamžitě vylepšilo náladu. „To je pro Joeyho.“

„Pro Joeyho?“ Rozhlížel jsem se po papouškovi.

„Ano.“ Lorie mávla rukou kamsi k silné větvi nad Alexinou hlavou. Větev jako na znamení otevřela jedno vykulené oko a švihla dlouhým, ostnatým jazykem. Nějaký miniaturní dráček nebo co. I když devadesát čísel na délku zas až taková miniatura není.

Alexa se zaklonila, čímž té potvoře jen vystavila hrdlo, a vyjekla. Obluda otevřela tlamu.

„Je to jedno z Božích stvoření, má milá, nemusíte se bát,“ uklidňovala ji Lorie. Ale Alexa už šipkou zmizela ve skrytu za mým křesílkem.

„Na mě z toho teda strach jde,“ řekl jsem. „Co to je?“

„Leguán. Manžel pracuje na JFK a zachránili jsme ho z rukou nějakých pašeráků. Joey se vás bojí o moc víc než vy jeho, víte?“

Alexu to moc nepřesvědčilo. Vyměnili jsme si křesílka a ona pořád upírala oči na mírně se dechem zvedající břicho miláčka Joeyho.

„Dáme si čaj, ne?“ Lorie nám nalila. „Citron? Mléko? Cukr?“ Když byli všichni obslouženi, obdařila nás svým nejvřelejším úsměvem a naprosto věčně a klidně prohlásila: „Asi bychom všichni měli poděkovat Bohu za tento čaj a za to, že jsme se tu dnes všichni v bezpečí sešli, nemyslíte?“ Zavřela oči a zvedla ruce nad stůl k modlitbě. „Dobrotivý Bože, chtěli bychom ti...“

„Promiňte.“ Alexa vstala a odešla.

„Má mírnou formu alergie na ještěry,“ vysvětlil jsem Lorii. „Zajdu se mrknout, jestli jí nic není.“

„Tady nezůstaneme!“ syčela Alexa – a bylo až strašidelné, jak se to podobalo zvukům, které vydával Joey. Seděla na posteli v našem pokoji. „Má v baráku tyranosaura a sama je taky dinosaur. *Jste manželé? Poděkujme pánbíčkoví za čaj.*“ Krutě napodobila Loriin pomalý, laskavý hlas.

„Je to jenom na dvě noci,“ namítl jsem.

„Ne, já odmítám děkovat Bohu za čaj. Radši bysme měli děkovat té ženské v Asii, která ho natrhala, aby uživila svoje děti, co hladovějí, protože nenažraní Američani srazili cenu čaje na světovém trhu. Děkovat Bohu? Pcha!“

Zapomněl jsem, jak důsledně ateističtí dovedou Francouzi být. Pro Alexu by i prosté zpívání koledy bylo, jako kdyby musela líbat biskupovi... biskupa.

„A co na tom sejde?“ bránil jsem se. „Prostě pojď dolů, ať se pomodlí, a pak si s ní dáme čaj.“

„Kdepak, mně svoje názory vnucovat nebude.“

„A co kdybysme byli v Africe? Asi by ti nevadilo, že tam lidi provozují svoje rituály, ne? Připadalo by ti to jenom *folklorique*, jak se říká u vás. Američani jsou prostě pobožnější než ty, to je všechno. Pamatuješ se, co jsem říkal při tom pohovoru? Bez víry je to zlý. Takhle to tady prostě berou.“

Alexa odmítla ustoupit.

„Chodíš snad se mnou, Paule, tak bys měl uznávat spíš moje city než její, jasný?“

„Já taky tvoje city uznávám, Alexo, jenomže tohle je...“ Nevěděl jsem, jak francouzsky říct „bouře ve sklenici vody“.

„Je tady fůra penzionů.“ Alexa už listovala svým průvodcem po USA, tlustým jako stehno.

„Opravdu ti to vadí tolik, že chceš odejít?“

„Vadí. Kde máš mobil? Pár si jich obvolám.“

Já měl ale lepší nápad. Začal jsem projíždět seznam svých amerických známých. Hledal jsem anděla strážného, který mě už z jedné bytové krize vytáhl. Dívku, která mi kdysi poskytla nejenom lůžko a snídani, ale i všechno to mezi tím.

2

Chvíli mi trvalo, než jsem se srovnal s tím, jak se Elodie změnila od té doby, co jsme se naposledy viděli v Paříži.

Pořád byla blond, pořád nosila vlasy svázané do krátkého ohonu a pořád s lidmi mluvila a dívala se na ně způsobem, který jako by naznačoval, že buď nedávno zažila jedno sexuální dobrodružství, nebo že se na další zrovna chystá. Případně oboje.

Ale vůbec nebyla do větru, prostě byla jen nehorázně dobře informovaná. Viděl jsem ji v akci. Zachytila mužský pohled a výměna sexuálních dat pak zabrala asi mikrosekundu, načež si jej neomylně zařadila: zadaný, sexy, ale gay, nemotora, ale za pokus by to snad stálo, případně „hmm, šlo by, pokud udělá první krok, u mě dobrý“.

To vše ve věku čtyřiaadvacet let. Dost dobrý komentář ke francouzskému školství.

Ani mě její analytický pohled neušetřil, když jsem nakráčel do levné restaurace na manhattanské Upper East Side, kde jsme si dohodli sraz. V minulosti mezi námi jisté, řekněme, tělesné svazky byly, a tak si samozřejmě ověřila, jestli jsem se s věkem zlepšil, anebo to se mnou jde z kopce. K jakému závěru došla, to jsem se však nedozvěděl, protože pak zpozorovala Alexu – a zřejmě z ohledů ke staré přítelkyni radar vypnula.

Poobjímali jsme se a olíbal, pak si Elodie pověsila bundu na těžce namáhaný věšák.

Teprve v tu chvíli mi došlo, co se na ní změnilo. V Paříži se obvykle oblékala do elegantních amerických nebo italských značek. Tady by mohla dělat velvyslankyni francouzské módy. Kaštanová bunda Agnès B, oranžová mikina Coq Sportif, džíny Chevignon. Zřejmě tu hraje typickou francouzskou slečnu, což nejspíš i je. Přijela sem na rok, v rámci vzdělání na pařížské obchodní škole. Rok se bude